

"Hayata Bakışınızı Deęiřtirir."

KUR'AN HAKKINDA MERAK EDİLENLER

FEYYAZTV

“Hayata Bakışınızı Deęiřtirir.”

KUR’AN

HAKKINDA
MERAK EDİLENLER

FEYYAZTV

İÇİNDEKİLER

Kuran'ın âciz insana karşı büyük tehdidinin hikmeti	5
Kur'an ile felsefenin hayata bakışları	8
Müteşabih ayetler belagat kaidelerine zıt değil midir?	13
Kur'an'daki tekrarlar usanç vermiyor mu?	16
Kur'an'da nesh ve neshin hikmetleri	18
Kur'an'da niçin biz diyor, ben demiyor?	23
Bediüzzaman'ın şeytanla münazarası	25

Kuran'ın âciz insana karşı büyük tehdidinin hikmeti

İnsan âcizdir, gözle görülemeyen bir mikroba yenik düşecek kadar ve insan fakirdir, elindeki sermayesi ise yalnız cüz'i bir ihtiyar ve zayıf bir irade. Hâlbuki ihtiyaçları ve arzuları sonsuza kadar uzanır. Böyle âciz, zayıf ve fakir olan insana karşı Kur'an'ın şiddetli şikâyetleri, büyük tehditleri ve müthiş korkutmalarının hikmetini anlamak için şu gelecek iki temsile bak:

Birinci temsil

Mesela şahane bir bağ var ki nihayetsiz meyveler ve çiçekler içinde bulunuyor. O bağa bakmak için pek çok hizmetkârlar tayin edilmiş. Her birinin farklı vazifeleri var. Bir hizmetkârın vazifesi ise yalnız o bağa yayılacak ve içilecek suyun kanalındaki deliğin kapağını açmaktır. Kapağı açmalı ki oradan akan su ile bitkiler, ağaçlar ve bahçenin diğer sakinleri sulansın. Yoksa hepsi susuzluktan ölecek.

Şimdi bu hizmetkâr tembellik etse ve deliğin kapağını açmasa, o bağ da kurusa acaba böyle bir durumda o bahçenin diğer bütün hizmetkârlarının bu sersemden şikâyet hakları yok mudur? Elbette vardır. Zira suyu açmamakla bağı kuruttu, diğer hizmetkârların hizmetlerini ve bütün çalışmalarını neticesiz bıraktı. Ve zarar verdi.

İkinci temsil

Mesela padişaha ait büyük bir gemide yüzlerce kişi çalışır. Her birinin farklı vazifeleri vardır. Bir adamın vazifesi ise sadece dümeni kırmaktır. Şimdi o dümenci adam görünüşü küçük ancak neticesi çok büyük olan şu vazifeyi terk etse ve gemi bir kayaya çarparak devrilse ya da karaya otursa, gemideki diğer bütün vazifedarların hizmetlerinin neticelerine zarar verdiğinden hatta mahvettiğinden bütün o vazifedarlar namına gemi sahibi ondan şikâyet etse, kusur sahibi dümenci diyebilir mi ki: "Ben adi, basit bir adamım; ehemmiyetsiz ihmalimden dolayı şu şiddetli azara müstahak değilim." Elbette diyemez. Zira o adam vazifesini yapmamakla geminin diğer çalışanlarının haklarını zayi etti. Tek bir ihmali ile hadsiz zararları netice verdi.

İşte dünya temsildeki şahane bağ ve büyük bir gemi hükmündedir. Küfür ve dalalet, azgınlık ve isyan ise başkasının hukukunu çiğneyen büyük bir cinayettir.

Zira bunların esası ve mayası inkârdır ve reddir. Terktir ve kabul etmemektir. Bu sebepten diğer mevcutların amellerinin neticelerine zarar verdiği gibi, İlahî isimlerin güzel tecellilerine de perde çeker. Mahlukatın kıymetlerini binden bire düşürür. Onların vazifelerini inkâr eder, tespihlerini manasızlıkla itham eder.

Mesela Güneş Allah'ın isimlerine bir aynadır:

Varlığı ile Allah'ın Hâlık, Mûcid isimlerine,

Işıyla Allah'ın Nur ismine,

Büyüklüğü ile Allah'ın Azim, Kebir, Mütekebbir, Âli, Aziz gibi isimlerine,

Işığı ve ısıyla Allah'ın Rahim, Kerim, Rahman isimlerine ve bunlar gibi her hâliyle Allah'ın diğer isim ve sıfatlarına ayna olmak vazifesiyle memurdur.

Hâlbuki inkâr ve gâflet ile Allah'ı tanımayanlar Güneş'in Allah'ın isimlerine yaptığı bu ayinedarlık vazifesini inkâr ile reddederler.

Elbette Güneş kendisini vazifesizlikle ve manasızlıkla itham edip başıboş ve serseri zanneden kâfire karşı davacı olacaktır. Sultan olan Allah'a onu şikâyet edecektir.

Hem “Eser kıymetini sanatkârından alır.” kaidesiyle Güneş Allah'ın sanatı olmak cihetiyle kıymet kazanıp antika bir eser hükmünde iken, inkâr gözüyle adi ve kıymetsiz bir ateş topu derecesine düşer. Elbette derecesini binden bire düşüren kâfire karşı davası yine hak ve adalettir.

Hem Güneş Allah'ı bin bir ismi ile tesbih ederken, inkâr onun tesbihini reddetmek ile onu vazifesizlikle itham eder.

Elbette Güneş ve diğer bütün varlıklar kendilerine yapılan bu tecavüzden dolayı kâfiri sultanları olan Allah'a şikâyet edeceklerdir.

Ve elbette Allah mahlukatın hukukunu korumak ve muhafaza etmek için kâfiri şiddetle korkutup tekrar ve tekrar tehdit edecektir ve etmesi hikmetin ve adaletin ta kendisidir.

Ve o asi beşer şiddetli tehditlere elbette müstahaktır ve dehşetli korkutmalara layıktır.

Kur'an ile felsefenin hayata bakışları

Bu sorunun cevabını bir temsil ile anlayalım. Bir zaman hem dindar hem de gayet sanatkâr bir hükümdar istedi ki Kur'an-ı Hâkim'in kudsiyetine ve kelimelerindeki mucizeliğe layık bir yazı ile onu yazsın, o mucizeli endama bir elbise giydirdin.

İşte o nakış sahibi zat Kur'an'ı pek acayip bir tarzda yazdı. Bütün kıymetli mücevherleri yazısında kullandı. Hakikatlerinin çeşitliliğine işaret için bazı harflerini elmas ve zümrüt ile ve bir kısmını inci ve akik ile diğer bir kısmını pırlanta ve mercan ile ve bir nevini de altın ve gümüş ile yazdı.

Hem öyle bir tarzda süsleyip nakışladı ki okumayı bilen ve bilmeyen herkes onu beğenip seyrinden hayran oldu. Bilhassa hakikat ehlinin nazarında o kitabın zahiri güzelliği, manasındaki parlak güzelliğin işareti olduğundan pek kıymetli bir antika hükmüne geçti.

Sonra o hâkim şu sanatlı ve süslü Kur'an'ı yabancı bir filozofa ve bir Müslüman âlime gösterdi. Hem imtihan etmek hem de mükâfat vermek için emretti ki: "Her biriniz bu kitabın hikmetine dair bir eser yazınız."

Evvela o filozof, sonra o âlim ona dair bir kitap yazdılar. Fakat filozofun kitabı yalnız kitaptaki harflerin nakışlarından, karşılıklı münasebetlerinden, vaziyetlerinden ve mücevherlerinin özelliklerinden bahseder. Manasına hiç ilişmez. Çünkü o ecnebi filozof Arapça okumayı hiç bilmez. Hatta o nakışlı Kur'an'ı bilmiyor ki. O bir kitaptır ve manası olan bir yazıdır. Belki ona süslü bir antika nazarıyla bakıyor. Bu filozof gerçi Arapça bilmiyor ama çok iyi bir mühendistir, güzel bir ressamdır, mahir bir kimyagerdir, sarraf bir kuyumcudur. İşte o adam bildiği sanatlara göre eserini yazdı.

Amma Müslüman âlim ise ona baktığı vakit anladı ki o Kitab-ı Mübin'dir, Kur'an'ı Hâkim'dir. İşte bu hakperest zat ne görünüşteki süslerine ehemmiyet verdi ve ne de harflerinin nakışlarıyla ilgilendi. Belki öyle bir şeyle meşgul oldu ki milyon mertebe öteki adamın iştigal

ettiği meselelerden daha yüce, daha kıymetli, daha latif, daha şerefli ve daha faydalı idi. Çünkü o, kitabın nakışlarının perdesi altında olan kutsi hakikatlerinden ve sırlarından bahsederek gayet güzel bir tefsir yazdı.

Sonra ikisi eserlerini götürüp o şan sahibi hâkime takdim ettiler. O hâkim evvela filozofun eserini aldı. Baktı, gördü ki o kendini beğenen ve tabiatperest adam çok çalışmış fakat bu kitabın hakiki hikmetini hiç yazmamış, hiçbir manasını anlamamış, belki karıştırmış. Ona karşı hürmetsizlik etmiş. Çünkü hakikatlerin madeni olan o Kur'an'ı manasız nakışlar zannederek mana cihetinde kıymetsizlik ile tahkir etmiş olduğundan o hikmet sahibi hükümdar onun eserini başına vurdu, huzurundan çıkardı.

Sonra öteki hakperest âlimin eserine baktı, gördü ki gayet güzel ve faydalı bir tefsir ve gayet hikmetli ve irşat eden bir teliftir. “Aferin, bârekallah! İşte hikmet budur ve âlim ve hakîm bunun sahibine derler. Öteki adam ise haddini aşmış bir sanatkârdır.” dedi.

Sonra onun eserine bir mükâfat olarak her bir harfine mukabil, tükenmez hazinesinden on altın verilsin diye emretti.

Eğer temsili anlayabildin ise bak, hakikatin yüzünü de gör!

Temsildeki o nakışlı ve süslenmiş Kur'an şu sanatla yapılmış, zeminini çiçeklerle, seması yıldızlarla süslenmiş kâinat kitabıdır.

O hükümdar ise ezel ve ebedin hâkimi olan Allah'tır.

O iki adam ise birisi yani ecnebisi felsefe ilmi ve filozoflardır. Diğeri Kur'an ve talebeleridir.

Evet, Kur'an-ı Kerim şu kâinat kitabının en âli tercümanıdır. O Kur'an ki şu kâinatın sayfalarında ve zamanların yapraklarında kudret kalemi ile yazılan varlık ayetlerini insanlara ve cinlere ders verir. Hem her biri manalı bir kelime hükmünde olan mahluklara mana-yı harfi nazarıyla bakar. Yani onları yaratan Allah hesabına bakar.

Mesela aynaya iki türlü bakabilirsiniz:

1- Aynanın bizzat kendisini görmek için bakmak. Bu bakışa mana-yı ismi denir.

2- Aynaya onda tecelli edeni görmek için bakmak. Bu ikinci bakışa ise mana-yı harfi denir. Bu bakışta aynanın bir önemi yoktur. Önemli olan aynada gözüktür.

İşte felsefe ayna hükmünde olan kâinata mana-yı ismi ile yani bizzat kendilerinden dolayı bakmışlar.

Kur'an ise kâinat aynasına o aynada tecelli eden sanatkârı hesabına bakmış. Onun isim ve sıfatlarını keşfetmiş, “Ne güzel yapılmış, ne kadar güzel bir surette sanatkârları olan Allah'ın güzelliğini gösteriyor!” demiş.

Hâlbuki felsefe kâinatın ve içindeki mahlukların zahirî süsünde ve güzelliğinde kalmış, sersemleşmiş ve boğulmuş. Şu kâinata Allah hesabına bakmak gerekirken öyle yapmayıp mevcudat hesabına bakarak ne güzel yapılmışa bedel, “Ne güzeldir!” demiş ve haddini aşmış.

Bu iki bakış farkını şu temsille de anlayabiliriz:

Antika bir sandalyeyi filozofların önüne koysak, hemen incelemeye başlarlar. Şeklini, yapısını, ağacının ne olduğunu, hangi yılda yapıldığı gibi birçok şeyi araştırırlar. Ancak bu sandalyeyi kimin yaptığı ve niçin yaptığı konusunu hiç düşünmezler. Sanki o sandalye tesadüfün eseri.

Hâlbuki Kur'an ve talebeleri sandalyenin süsünden, ağacının kalitesinden ziyade sanatkârıyla ilgilenir. “Bu sandalyeyi kim yaptı? Niçin yaptı? Bu sandalyenin manası nedir? Bu sandalyenin ustasının isim ve sıfatları nelerdir? Ve bize emirleri var mıdır?” gibi noktalarda yoğunlaşır.

Ya da felsefe ve talebeleri yere çakılmış bir kazığa bağlı bir at görseler; hemen kazığın, atın ve ipin kendisiyle ilgilenirler. Bu üçü hakkında ciltler dolusu kitaplar yazarlar. Ancak “Bu at kimin? Bu kazığı yere kim çaktı? Niçin bu atı buraya bağladı? Bu ip nereden geldi? Bunu yapan zat bununla neyi anlatmak istiyor?” gibi hakiki hikmetin hiçbir

meselesi ile ilgilenmezler. Hâlbuki Kur'an hakiki hikmet ile ilgilenir ve mezkûr soruların cevaplarını öğretir.

İşte dünya ve içindekiler gayet sanatla yapılmış birer eserdir. Dünyamız diğer yıldızlarla birlikte manevi ipler ile güneşe bağlanmış, etrafında dönüyoruz. Felsefe sadece şu âlem ve içindeki eşyanın zahiri ile ilgileniyor. Onları birbirine bağlayan kanunlardan bahsediyor.

Bu harikulade eşyanın niçin ve kim tarafından yaratıldığını, bu kanunları kimin koyduğunu hiç düşünmüyor. Hâlbuki Kur'an her şeyi sanatkârı olan Allaha bir pencere yapıyor. O eşya ile Allah'ı tanıtmaya çalışıyor ve mevcutlara O'nun için bakıyor. Bir sinekten tutun ta güneşlere kadar her şeyde Allah'ın isim ve sıfatlarını keşfediyor. Âdeta her şey ona göre bir mektup ve bir kaside, içinde sanatkârının isimleri yazılmış. Ve her şey bir hazine, onda İlahî sıfatlar saklanmış.

Demek, felsefe kâinata mana-yı harfî ile yani bizzat kendileri için bakmış. Kur'an ise mana-yı harfî ile yani sanatkârı olan Allah hesabına bakmış. Elbette kâinata böyle farklı sebeplerden ve farklı pencerelerden bakan felsefe ile Kur'an'ın kâinat hakkındaki ifadeleri bir olmayacaktır.

Kur'an-ı Kerim bu kâinattaki kıymeti bilinmeyen, adi ve basit şeylerden sayılan hâlbuki gerçekte harikulade ve Allah'ın kudretinin birer mucizesi olan mevcudat üzerindeki gaflet ve felsefenin örtmüş olduğu adilik ve alışkanlık perdesini keskin beyanlarıyla yırtıp o acayip varlıkları akıl sahiplerine gösterip ibretli bakışlarını celbedip akıllara tükenmez bir ilim hazinesi açar.

Mesela der:

“Deveye bakmıyorlar mı nasıl yaratılmış? Ve semaya bakmıyorlar mı nasıl yükseltilmiş?

Ve dağlara bakmıyorlar mı nasıl dikilmiş?

Ve yeryüzüne bakmıyorlar mı nasıl döşenmiş? Gökten bir su indiren de O'dur.

İşte onunla her çeşit bitkiyi çıkardık. Ondan da bir yeşillik çıkardık ki kendisinden üst üste dizilmiş daneler çıkartırız.

Ve hurma ağacından, onun tomurcuğundan da sarkan salkımlar ve üzüm bağları ve birbirine benzeyen ve benzemeyen zeytin ve nar ağaçlarını çıkardık.

Meyve verdiği zaman meyvesine ve olgunlaşmasına bakın. Şüphesiz ki bunda iman edecek bir kavim için elbette deliller vardır.”

İşte Kur'an bu ve benzeri ayetleriyle dikkatleri adi ve kıymetsiz zannedilen eşyaya çeker. Onların harikulade bir sanat eseri olduğunu vurgular. Onlara bakmayı, inceliklerini tefekkür etmeyi ve onlar ile sanatkârları olan Allah'ı tanımayı ve bilmeyi emreder.

Felsefe ilmi ise tamamen harikulade olan Allah'ın kudretinin mucizelerini ve eserlerini âdet ve alışkanlık perdesi altında saklayıp ilgisizcesine üstünden geçer. Yalnız harikuladelikten düşen ve yaratılışın intizamından çıkan nadir fertleri nazar-ı dikkate arz eder.

Mesela kudretin bir mucizesi olan insanın yaratılışına adi ve sıradan deyip lakaytlıkla bakar. Fakat üç ayaklı ya da iki başlı bir insanı teşhir eder.

Ya da en latif ve rahmetin bir mucizesi olan bütün yavruların Allah'ın rahmet hazinesinden muntazam beslenmelerini ve geçimlerini adi ve sıradan görüp nankörlük perdesini üstüne çeker. Fakat intizamdan çıkmış, kabilesinden ayrılmış, yalnız olarak gurbete düşmüş, denizin altında olan bir böceğin bir yeşil yaprakla beslenmesini görür, onda tecelli eden lütuf ve keremle bütün balıkçıları ağlatmak ister.

İşte Kur'an-ı Kerim'in ilim ve hikmet ve Allah'ı tanıtmak cihetiyle servet ve zenginliği ve felsefenin ilim ve ibret ve Allah'ı tanıtmak ciyetiyle fakirliği ve iflası...

Müteşabih ayetler belagat kaidelerine zıt değil midir?

Müteşabihat denildiğinde Kur'an-ı Kerim'in mecazi manalara gelen ayetleri anlaşılır. Başka bir ifadeyle Kur'an-ı Kerim'in yüksek ve derin hakikatlerinin anlaşılmasını kolaylaştırmak ve bu hakikatleri akıllara yakınlaştırmak için insanlarca bilinen üslup ile teşbihler, misaller ve benzetmeler ile hakikati tasvir etmektir. Müteşabih ayetlerden bazıları şunlardır:

“Allah'ın eli onların eli üzerindedir.”

Bu ayette geçen “el” manasındaki “yed” kelimesi “Allah'ın yardımını” manasındadır. İnsanlar arasında yardım el üstüne el koymakla ifade edildiğinden, ayette onların alışık olduğu bir mecaz ile “Allah'ın yardımı” hakikati ifade edilmiştir.

Başka müteşabih bir ayet:

“Hiçbir canlı yoktur ki Allah onun alnından tutmasın.”

Bu ayetteki “alnından tutma” hakikati de mecaz bir ifadedir. Bu ayetten anlaşılan asla Allah'ın maddi bir eli olduğu ve o el ile mahlukların alnından tuttuğu değildir. Allah bunlardan münezzehtir. İnsanlar arasında “itaat ettirmek” alnından tutmak ile ifade edildiğinden, Allah bu ayetinde her mahluku emrine itaat ettirmesini ve hepsinin dizginlerinin kudret elinde olduğu hakikatini bir teşbih ve benzetme ile anlatmıştır.

Kur'an'da bu ayetler gibi birçok müteşabih ayetler vardır. Allah Teâlâ birçok hakikati mecaz yol ile teşbihlerle anlatmıştır. Dilerseniz bunun sebeplerini ve niçin Kur'an'da müteşabih ayetler olduğunu maddeler hâlinde inceleyelim:

Kur'an-ı Kerim tüm insanlığa inmiş onlara İlâhî hakikatleri ders veren bir öğretmen gibidir. Ders halkasında oturanlar ise tüm insanlardır.

Malumdur ki bir öğretmen anlatacağı dersi sınıftaki anlayış seviyesi en düşük olan öğrencilerinde anlayacağı tarzda anlatmalıdır. Yoksa sadece zeki öğrencilerin anlayacağı şekilde anlatsa o zaman diğer öğ-

renciler o bilgilerden mahrum olacaktır, bu ise öğretmen için bir kusura dur.

Aynen öyle de Kur'an'ın ders halkasında oturan insanların ilim seviyeleri ve anlayışları bir değildir. Madem Kur'an tüm insanlık için indirilmiştir o hâlde bütün insanların anlayacağı tarzda bir üslupla konuşması ve bazen de hakikatleri daha anlaşılır bir hâle getirmek için misaller ve teşbihlerde bulunması zaruridir.

Nasıl ki Peygamberimiz (s.a.v.) mucizelerinden ve özelliklerinden başka fiil ve hâlleri ve tavırlarında beşeriyette kalıp beşer gibi İlahî âdetlere ve yaratılış kanunlarına boğun eğmiş ve itaat etmiş. O da sükut çeker, elem çeker ve bunlar gibi.

Her bir hâli ve tavrında harikulade bir vaziyet verilmemiş. Ta ki ümmetine hâlleriyle imam olsun, tavırlarıyla rehber olsun, umum hareketleriyle ders versin.

Eğer her tavrında harikulade olsa idi bizzat her cihetçe imam olamazdı. Herkese mürşit olamazdı. Bütün hâlleriyle “Rahmeten lil-âlemîn” (âlemler için rahmet) olamazdı.

Aynen öyle de Kur'an-ı Hakîm ehl-i şuura imamdır, cin ve insanlara mürşittir, Ehl-i kemâle rehberdir, ehl-i hakikate muallimdir. Öyle ise insanların konuşmaları ve üslubu tarzında olmak zaruri ve kat'idir.

Çünkü cin ve insanlar münacatını ondan alıyor, duasını ondan öğreniyor, meselelerini onun lisanıyla zikrediyor, edeb-i muaşeretini ondan öğreniyor ve bunlar gibi. Herkes onu kaynak yapıyor. Öyle ise eğer Hazret-i Musa (a.s.) Tur-i Sina'da işittiği Kelâmullah tarzında olsa idi beşer bunu dinlemekte, işitmekte tahammül edemezdi ve kendine rehber yapamazdı.

Hazret-i Musa Aleyhisselam gibi bir Ulu'l-azm bir peygamber ancak birkaç kelamı işitmeye tahammül etmiştir.

İşte bu sebeplerden dolayı Kur'an derin hakikatleri mecaz ifadeler ile bazen de misaller ve teşbihler ile anlatır.

Ancak bu ifadelerin hakikat ve gerçek olduğuna itikat etmemelidir ki Allah'a cisim ve cihet isnadı gibi muhal şeylere sürüklenmesin. Ancak bu gibi ifadelere hakikate geçmek için bir vesile nazarıyla bakılmalıdır.

Mesela Cenab-ı Hakk'ın kâinata olan tasarrufunun keyfiyeti ancak bir sultanın saltanatının tahtında yaptığı tasarrufla tasvir edilebilir.

Buna binaendir ki "Rahman, arşa oturdu." buyrulmuş, Allah'ın kâinattaki tasarrufu bir teşbih ile anlatılmıştır. İşte hissiyatı bu merkezde olan kimselere yapılan irşadlarda avamın anlayışına riayet, hislerine hürmet etmek ve fikirlerine ve akıllarına göre yürümek lazımdır.

Nasıl ki bir çocuk ile konuşan çocuklaşır ve çocuklar gibi çat-pat ederek konuşur ki çocuk onu anlayabilsin. Aynen bunun gibi, Kur'an-ı Kerim'in ince hakikatleri insanların anlayışlarına göre anlatılmıştır. Bu anlatım insanların zihinlerini hakikatten kaçtırmamak için İlahî bir okşamadır.

Bunun için müteşabihat denilen Kur'an-ı Kerim'in üslupları hakikatlere geçmek için ve en derin incelikleri görmek için insanların gözüne bir dürbün veya numaralı bir gözlüktür.

Hem bu sırra binaendir ki söz söyleme sanatının dâhileri ince hakikatleri tasavvur ve dağınık manaları tasvir ve ifade için teşbih ve mecaza müracaat ediyorlar.

Kur'an'daki tekrarlar usanç vermiyor mu?

Arkadaş her parlayan şey ateş değildir. Evet, tekrar bazen usanç verir. Fakat umumi değildir. Her yere, her kelama ve her kitaba şamil değildir.

Usanç verdiği zannedilen pek çok tekrarlar söz sanatı olan belagatçe güzel kabul edilir. Ve takdir edilir.

Evet, insanın yediği yemekler biri gıda, diğeri meyve olmak üzere iki kısımdır.

Birinci kısım yani gıda olanı tekrar ettikçe memnuniyet verir, kat kat teşekkürle sebep olur.

İkinci kısım olan meyve de ise tekrar usanç, değişiklik ise lezzet verir.

Aynen bunun gibi, sözler ve kelimalar da iki kısımdır.

Bir kısmı ruhlara gıda ve fikirlere kuvvet verici hakikatlerdir ki tekrar ettikçe güneşin ışığı gibi ruhlara, fikirlere hayat verir. Meyveye benzeyen kısımda ise tekrar makbul değildir. Ve beğenilmez. Buna binaen Kur'an tamamıyla kalplere gıda ve kuvvet olduğundan tekrarı usanç değil lezzet verdiği gibi; Kur'an ayetlerinden öyle bir kısmı vardır ki o kuvvetin ruhu hükmünde olup tekrar ettikçe daha ziyade parlar, hak ve hakikat nurlarını saçar, misk gibi karıştırıldıkça kokar.

Ayrıca tekrar zannedilen ayetlerde hakikatte tekrar yoktur. Zira o ayetler ayrı ayrı hikmetleri, nükteleri, gayeleri ifade ettiğinden yalnız ibarece ve lafızca birbirine benzediklerinden tekrar zannedilmiştir. Hatta Musa (a.s.)'ın kıssasında çok meziyetler ve hikmetler vardır ki her makamda o makama münasip bir yön ile zikredilmesi belagatin ta kendisidir. Demek, hangi surede tekrar varsa o surenin ruhuyla münasip bir cihet bizzat kastedilmiştir.

Ayrıca Kur'an hem bir zikir kitabı, hem bir dua kitabı, hem bir davet kitabıdır. Bu sebeple içindeki tekrar güzeldir hatta lazımdır. Zira zikrin gereği tekrar ile nurlanmak, duanın gereği ısrarla istemek, da-

vetin gereği ise tekrar ile kuvvetlendirmek. O hâlde kusur zannedilen tekrar kusur olamaz.

Bilakis böyle bir kitapta tekrar olmaması kusurdur. Çünkü zikir, dua ve davet tekrar ile güzeldir.

Hem herkes her vakit bütün Kur'an'ı okumaya güç yetiremez fakat bir veya birkaç sureyi okumaya muvaffak olabilir. Onun için Kur'an'daki tevhid, ahiret, ibadet gibi en mühim maksatlar her bir surenin içine yerleştirilmiş böylece her bir sure bir küçük Kur'an hükmüne geçmiştir. Demek, hiç kimseyi mahrum etmemek için bu maksatlar hemen her surede tekrar edilmiştir.

Hem Kur'an tesis edicidir. Âlem-i İslam'ın temellerini ve bu dinin esaslarını içerir. Ve bu esasları beşerin toplumsal hayatına yerleştirip tesis etmeye çalışır. Öyle ise bu esasların tekrar ile zikredilmesi gerekir, ta ki bu tekrar ile o hakikatler kalplerde kuvvet bulup perçinleşsin. O hâlde kusur zannedilen tekrar kusur değildir. Bilakis nerede tekrar var ise orada önemine binaen bir tekid var demektir.

Hem Kur'an öyle büyük meselelerden ve ince hakikatlerden bahseder ki onu okuyup dinleyenlerin kalplerine yerleştirmek için çok defa farklı şekillerde tekrar gerekir.

Kur'an'da nesh ve neshin hikmetleri

Bu mesele çok önemlidir. Zira Kur'an düşmanları nesihten haberi olmayan Müslümanları hile ile aldatmaya çalışmakta ve onların imanını çalmak istemektedirler. Mesela onlara demektedirler ki:

“İnandığın Kur'an'ın Bakara Suresi 240. ayetinde eşleri ölen kadınların 1 sene iddet beklemeleri emredilirken, yine aynı surenin 234. ayetinde 4 ay 10 gün iddet beklemeleri emredilmiş. Bunlardan hangisi doğru? Birbirine zıt bu iki emrin aynı anda uygulanması mümkün değildir o hâlde ayetlerde çelişki vardır.”

İşte onlar bu gibi hezeyanları gerçek gibi sunmakta ve Kur'an ilmine vâkıf olmayan, değil Kur'an'da neshi bilmek nesh kelimesini bile ilk defa duyan zavallı Müslümanları aldatmaya çalışmaktadırlar.

Burada aldatmaya çalışan kişi kadar bu meseleyi bilmeyen Müslüman da mesuldür. Çünkü o, kitabını ve içindeki meseleleri öğrenmekle mükelleftir. Belki de bu vazifeyi yerine getirmediğinden ve kendi kitabına lakayt kaldığından bir ceza olarak kalbi böyle şüphelerle boğuşur.

Eğer o, eşleri ölen kadınların iddet bekleme müddetinin İslam'ın başında bir sene olduğunu ve bu hükmün daha sonra gelen ve bu sureyi 4 ay 10 gün olarak belirleyen ayetle hükümden düştüğünü ve hâlihazırda geçerli olan hükmün 4 ay 10 gün olduğunu bildiren ayet olduğunu bilseydi kalbi şüphelerle yarananmayacaktı.

Biz bu bahiste bu meseleyi bütün detaylarıyla ve örnekleriyle işleyeceğiz. Bu sayede inşallah Misyoner ve Münafıkların bir hilesini daha neticesiz bırakmış olacağız.

Nesh lügatte bir şeyi başkasıyla değiştirmek demektir. İstilahta ise herhangi bir ibadete veya muameleye ait dinî bir hükmün ve emrin yerine daha sonradan diğer bir hükmün ve emrin gelmesidir. Bu işe nesh, yeni gelen hükme nesh, hükmü kaldırılmış ayete de mensuh denilir ki artık onunla amel edilmez.

Nesih temel inançlarda, haber ve kıssalarda olmaz. Sadece emir ve yasaklarda olur. Çünkü verilen bir haber, anlatılan bir kıssa ve temel inançların bahsedildiği ayetlerden bir ayetin hükmü kalksaydı o zaman ayetlerde çelişki var sözünün belki bir manası olurdu ve bu yalan söylemek olurdu ki Allah'ın yalan söylemesi düşünülemez.

İmam Kurtubi Hazretleri bu bahiste şöyle der:

“Neshi delilleriyle birlikte bilmeye her ilim adamı mecburdur. Neshi yalnız beyinsiz ve cahiller reddeder. Kur'an'daki hüküm ayetlerinden herhangi bir hükmün alınması ve helal ve haramın bilinmesi ancak neshi bilmek ile mümkündür. Bunu bilmeyenler, İslam âlimlerinin ittifakı ile neshin Kur'an'da var olduğu bilgisinden mahrumdurlar.”

Kur'an'da neshin olduğu Bakara Suresi 106. ayette şöyle ifade edilmektedir:

“Biz nesh ettiğimiz veya unutturduğumuz bir ayetin yerine ondan daha hayırlısını veya benzerini getiririz.”

Yine Nahl Suresi 101. ayette şöyle buyrulmuştur:

“Biz bir ayeti diğer bir ayetin yerine getirdiğimiz vakit ki Allah neyi indireceğini çok iyi bilendir. Dediler ki sen ancak bir iftiracı-sın. Hayır! Onların pek çoğu bilmezler.”

Neshin hikmetleri nelerdir?

Neshin birçok hikmeti vardır. Bu hikmetleri öğrendiğimizde Kur'an'da nesh olmasının değil, belki olmamasının bir kusur olduğunu öğreneceğiz.

Ve neshi Kur'an'da bir kusur olarak göstermeye çalışanların hilelerini neticesiz bırakacağız.

Şimdi maddeler hâlinde neshin hikmetlerini inceleyelim:

1-) İslami hükümlerin insanlığın ihtiyaçlarını karşılamak için olduğu bilinir. Bu ihtiyaçlar ise zamanın ve mekânın değişmesiyle değişebilir. Mesela bir hükme ihtiyaç olduğu zaman Allah ihtiyacın halli için bir hükmü emreder. Daha sonra bu ihtiyacın ortadan kalkmasıyla o hükmü de ortadan kaldırarak onun yerine kulları için daha menfaatli ve hayırlı bir hüküm gönderir. Bu, kullar için daha kolay ve daha uygundur.

Ve bu mütehassıs bir doktorun tedavisinde hastalığın seyrine göre ilaçları değiştirmesine benzer. Evet, bütün peygamberler kalplerin doktoru ve insanların terbiye edicileri olarak gönderilmişlerdir. Her peygamberin şeriatı, içinde yaşadığı insanların ihtiyaçlarına uygun bir tarzda, tedrici olarak Allah tarafından gönderilmiştir. Bir zaman hastanın tedavisi için verilen ilacın aynı hastaya bir müddet sonra verildiğinde onu hasta yapması gibi, bir zaman insanların menfaatine olan bir hükmün bir zaman sonra onların zararına olması mümkündür. Ve böyle bir hükmü Allah'ın kaldırması hikmetinin ve merhametinin gereğidir.

2-) Allah Arap kavmini 23 sene gibi kısa bir zamanda, yavaş yavaş terbiye etmiştir. Bu terbiye Kur'an'ı rehber edinmeyen başka kavimler için birkaç asırda bile mümkün olmazdı. Bu terbiyedeki başarının bir sırrı şudur ki: Allah onların kabiliyet ve güçlerine göre hükümler göndermiştir. Onların kabiliyet ve güçlerinin gelişmesi oranında Allah daha önceki hükmü kaldırarak başka bir hükmü getirmiştir.

Eğer Allah en başta daha imanları kemal bulmadan onlara zor emirlerde bulunsaydı onların buna güçleri yetmeyecek ve belki de iman devletinden mahrum kalacaklardı.

Şimdi düşünün... İçkinin sular gibi aktığı bir kavimde içki bir anda yasaklansaydı, bu yasağa kaç kişi itaat edebilirdi?

Ve itaat edemeyenler itaatsizliklerinin mahcubiyetiyle İslam'ı terk etmezler miydi?

İşte bu sebepten içki 4 mertebede haram kılınmıştır. Yani ne zaman insanlık içkinin haram edilişi hükmüne boğun eğip evlerindeki içkileri sokağa dökerek sokakları âdeta dereler hükmüne getirebilecek kemale ulaşırlar, işte o zaman içki yasak edildi.

Bu, Allah'ın kavimler ve fertlerin terbiyesi için seçtiği yoldur. Hâl böyleyken, değişen ve kemale ulaşan insan ve değişen kâinatta Allah tarafından gönderilen bir hükmün diğer bir hükümle değiştirilmesi nasıl anlaşılamaz?

Demek nesh Kur'an'ı gönderen Allah'ın en son hükmün daha mükemmel olacağını önceden bilmediğinden değildir. Allah Müslümanları basamak basamak kemale ulaştırıyordu. O ağır emirler hemen gelseydi altından kalkamazlardı.

Namazın hicretten bir buçuk sene önce emredilmesi de buna delildir. Şimdi denilebilir mi ki: Allah namazı niçin hemen emretmedi de bu kadar bekledi? Elbette denilemez. Zira O ezeli ilim sahibi zatın sonra emretmesi hikmetinin gereğidir.

3-) Şimdi bir sigara tiryakisini misal olarak ele alalım. Âdeta nikotin deposu olmuş adama diyorsunuz ki:

“Vücuduna zararlı olan bu sigarayı terk et çünkü senin sigara içmen yavaş yavaş bir intihardır. Sanki elindeki hançeri birden bire değil de yavaş yavaş sinene saplıyorsun.” Hatta bunu ona bir doktor vasıtasıyla anlattırsanız yine de sigarayı terk etmek için bir hayli tereddüt geçirecektir.

Bırakın onu, bildiği hâlde doktorun kendisi bile küçücük bir alışkanlık olan sigaradan vazgeçemiyor. Birde alkolik bir kimseyi ele alınız. Şimdi bu kimseye birden “çikiyi bırak demek, ona fitratını değiştir demek gibi olacaktır.

Böylesine insanların kan ve damarlarına işlemiş âdetleri ve kötü ahlakları birden kaldırmak mümkün değildir.

Ancak basamak basamak bir terbiye lazımdır ki Kur'an'da nesihle riyle bunu yapmıştır. Bunun aksi, tıpkı atmosfer basıncı altında duran bir insanın birden yirmi bin fitlik bir yüksekliğe çıkması gibi bir şey olurdu ki insan orada hemen ölüverir.

Soru: Hamd olsun, inandım ki nesh haktır. Ve Kur'an'da olması hikmetin gereğidir. Ama aklımda hâlâ bir soru var. O da halledilirse bütün bütün inanacağım ki Kur'an Allah'ın ezeli kelimidir. Sorum şudur:

Ayetin hükmü neshedildiğine göre, lafızlarının okunması yani Kur'an'da ayet olarak kalmasının hikmeti nedir? Hükmüyle beraber kendisi de kaldırılırdı olmaz mıydı?

Cevap: Bu soruya iki açıdan cevap verebiliriz:

1-) Kur'an-ı Kerim ihtiva ettiği hükümlerin bilinip tatbik edilmesi için okunduğu gibi, yalnız ibadet ve sevap kazanmak niyetiyle de okunabilir. Allah'ın kelamı olduğundan hükmü kaldırılrsa da kelimeleri ibadet ve sevap kazanmak maksadıyla okunduğundan kendisi baki kalmıştır.

2-) Nesh ayetleri bazen bir önceki ayette bulunan ağır bir hükmü hafifletmek için gönderilmiştir. Kocasını ölen kadının bir sene iddet beklemesinin 4 ay 10 güne düşürülmesi gibi.

İşte ayetin kendisinin kaldırılmaması, daha önceki hükmün ağırlığını ve Allah'ın kullara vermiş olduğu hafifletme nimetini hatırlatmak içindir.

Kur'an'da niçin biz diyor, ben demiyor?

Niçin Allah “Ben” demiyor da “Biz” diyor. Dilerseniz cevabı maddeler hâlinde öğrenelim:

1- “Biz” tabiri meliklerin ve sultanların tabiridir. Onlar sözlerine ya da mektuplarına başlarken “Biz ki...” diyerek başlarlar.

Zira bu ifadede haşmet ve büyüklük vardır. Allah'ta ezel ve ebedin sultanı ve padişahıdır. Elbette haşmet ve büyüklük ifade eden “Biz” tabirini “Ben” tabirine tercih etmesi azametinin şanındandır.

2- Allah Kur'an'ın indirilmesi gibi, meleklerinde içinde bulunduğu ve onların vasıta olduğu işlerde “Biz” der ki bununla zatı ile birlikte o icraatta vasıta olan meleğe de işaret edilmiş olur.

Mesela **“Kur'an'ı biz indirdik.”** dediğinde “Biz” ifadesinin açılımıyla ayet şöyle anlaşılır: “Kur'an'ı ben meleklerim vasıtasıyla Habibime indirdim.” Ya da **“Biz gökten bir su indiriyoruz.”** denildiğinde yağmur damlalarını indirmekle görevli olan meleğe de dikkat çekilmekte, melek de bu ifadeye dâhil olmaktadır.

Ancak bu meleklerin tesirde hiç bir müdahaleleri yoktur. Çünkü tesir-i hakiki sahibi ancak Allah'tır.

3- Genelde yaratılışın anlatıldığı ayetlerde Allah “Ben” der. Mesela “Ben cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.” ayetinde olduğu gibi.

Ancak yaratılışın anlatıldığı bazı ayetlerde de “Biz” tabiri geçer. Bununla kastedilen ise o anda meleklerin o yaratılışa şahit olduğu ve orada bulunduğuudur. Bu ifadeyle Allah kendi sözüne melekleri şahit yapmaktadır.

Mesela **“Biz yeri, göğü ve içindekilerini yarattık.”** denildiğinde Allah’ın bu yaratmayı tek başına yaptığı ve bunları yaratırken meleklerin hazır ve şahit olduğu anlaşılır.

Bediüzzaman'ın şeytanla münazarası

Şimdi “Kur'an'ın sönmez ve söndürülmez bir nur olduğunu âleme ispat edeceğim.” diyerek tüm hayatını bu gayeye adayan Üstad Bediüzzaman Hazretleri ile şeytan arasında geçen bir konuşmayı nakledeceğiz.

Osmanlıca bilmeyenler için üslubu bozmadan bazı kelimeleri sadeleştireceğiz. Bununla şeytanın şüpheler ile insanları nasıl kandırmaya çalıştığını daha iyi anlayacağız:

Ramazan-ı Şerifte, İstanbul'da Beyazıt Cami-i Şerifinde hafızları dinliyordum. Birden, şahsını görmedim fakat manevi bir ses işittim gibi bana geldi. Zihnimi kendine çevirdi. Hayalen dinledim, baktım ki bana der:

“Sen Kur'an'ı pek âli, çok parlak görüyorsun. Tarafsızca muhakeme et, öyle bak. Yani bir beşer kalamı farz et bak. Acaba o meziyetleri, o ziynetleri görecek misin?” dedi. Hakikaten ben de ona aldandım. Beşer kalamı farz edip öyle baktım. Gördüm ki nasıl Beyazıt'ın elektrik düğmesi çevrilip söndürülünce ortalık karanlığa düşer. Öyle de o farz ile Kur'an'ın parlak ışıkları gizlenmeye başladı. O vakit anladım ki benim ile konuşan şeytandır. Beni uçuruma yuvarlandırıyor. Kur'an'dan yardım diledim. Birden bir nur kalbime geldi. Müdafaaya kat'i bir kuvvet verdi. O vakit şöylece şeytana karşı tartışma başladı. Dedim:

- Ey şeytan! Tarafsızca muhakeme iki taraf ortasında bir vaziyettir. Hâlbuki hem senin hem insanlardan senin talebelerinin dediği tarafsızca muhakeme ise karşı tarafı tutmaktır; tarafsızlık değildir. Geçici olarak bir dinsizliktir. Çünkü Kur'an Allah kalamıdır. Böyle bir kitaba tarafsız bak demek onu beşer kalamı kabul et demektir ki bu geçici bir dinsizliktir. Batılı kabullenmektir, tarafsızca muhakeme değildir; belki batıla taraftarlıktır Şeytan dedi ki:

- Öyle ise ne “Allah'ın kalamı” ne de “beşerin kalamı” deme. Orta da farz et bak. Ben dedim:

- O da olamaz. Çünkü tartışma konusu olan bir mal bulunsa eğer iki iddia sahibi birbirine yakın ise ve mekân yakınlığı varsa o vakit o mal ikisinden başka birinin elinde veya ikisinin elleri yetiyecek bir surette bir yere bırakılacak. Hangisi ispat etse o alır. Eğer o iki iddia sahibi birbirinden gayet uzak biri doğuda, biri batıda ise o vakit kaideye göre, malı elinde tutan kim ise onun elinde bırakılacaktır. Çünkü ortada bırakmak mümkün değildir.

İşte Kur'an kıymettar bir maldır. Beşer keliması Cenab-ı Hakk'ın kelimasından ne kadar uzaksa o iki taraf o kadar belki hadsiz birbirinden uzaktır. İşte yerden Süreyya yıldızına kadar birbirinden uzak o iki taraf ortasında bırakmak mümkün değildir.

- Hem ortası yoktur. Çünkü varlık ve yokluk gibi ve birbirine zıt iki şey gibi iki zıttırlar. Ortası olamaz.

- Öyle ise Kur'an için mal sahibi taraf-ı İlahîdir, Allah'tır. Öyle ise onun elinde kabul edilip öylece ispat delillerine bakılacak. Eğer öteki taraf onun Kelamullah olduğuna dair bütün delilleri birer birer çürütse elini ona uzatabilir. Yoksa uzatamaz. Heyhat! Binler kat'î delillerinin çivileriyle Arş-ı Azam'a çakılan bu muazzam pırlantayı hangi el bütün o mihlaları söküp o direkleri kesip onu düşürebilir?

- İşte ey şeytan! Senin aksine ehl-i hak ve insaf bu şekildeki haki-katli muhakeme ile muhakeme ederler. Hatta en küçük bir delilde dahi Kur'an'a karşı imanlarını artırırılar.

- Senin ve talebelerinin gösterdiği yol ise bir kere beşer sözü farz edilse yani Arş'a bağlanan o muazzam pırlanta yere atılsa artık bütün mihlaların kuvvetinde ve çok delillerin metanetinde bir tek delil lazım ki onu yerden kaldırıp Arş-ı Manevi'ye çaksın. Ta küfrün karanlıklarından kurtulup imanın nurlarına erişsin. Hâlbuki bunu başarmak pek güçtür. Onun için senin hilen ile şu zamanda tarafsızca muhakeme sureti altında çokları imanını kaybediyorlar.

Şeytan döndü ve dedi:

- Kur'an beşer sözüne benziyor. Onların konuşması tarzındadır.

Demek, beşer sözüdür. Eğer Allah'ın kelamı olsaydı ona yakışacak, her yönden harikulade bir tarzı olacaktı. Onun sanatı nasıl beşer sanatına benzemiyor, kelamı da benzememeli.

Cevaben dedim:

- Nasıl ki Peygamberimiz (s.a.v.) mucizelerinden ve özelliklerinden başka fiil ve halleri ve tavırlarında beşeriyette kalıp beşer gibi İlahî âdetlere ve yaratılış kanunlarına boyun eğmiş ve itaat etmiş. O da soğuk çeker, elem çeker ve bunlar gibi. Her bir hâli ve tavrında harikulade bir vaziyet verilmemiş. Ta ki ümmetine hâlleriyle imam olsun, tavırlarıyla rehber olsun, umum hareketleriyle ders versin. Eğer her tavrında harikulade olsa idi bizzat her cihetçe imam olamazdı. Herkese mürşit olamazdı. Bütün hâlleriyle “Rahmeten lil-âlemîn (Âlemler için rahmet)” olamazdı.

- Aynen öyle de Kur'an-ı Hakim akıl sahiplerine imamdır, cin ve insanlara yol göstericidir, ehl-i kemâle rehberdir, ehl-i hakikate mualimdir. Öyle ise beşerin konuşması ve üslubu tarzında olmak zaruri ve kat'idir. Çünkü cin ve insanlar yakarışını ondan alıyor, duasını ondan öğreniyor, meselelerini onun lisaniyla zikrediyor, edeb-i muaşeretini ondan öğreniyor ve bunlar gibi. Herkes onu kaynak yapıyor. Öyle ise Allah'ın kelamı eğer Hazret-i Musa (a.s.)'ın Tur-i Sina'da işittiği tarzda olsa idi beşer bunu dinlemeye, işitmeye tahammül edemez ve kendine rehber yapamazdı.

- Hazret-i Musa Aleyhisselam gibi büyük bir peygamber dahi ancak birkaç kelamı işitmeye tahammül etmiştir.

Şeytan döndü, yine dedi ki:

- Kur'an'ın meseleleri gibi çok kişiler o çeşit meseleleri din namına söylüyorlar. Onun için bir insanın din namına böyle bir şey yapması mümkün değil mi?

Cevaben Kur'an'ın nuruyla dedim ki:

- Evvela dindar bir adam din muhabbeti için: “Hak böyledir. Ha-

kikat budur. Allah'ın emri böyledir.” der. Yoksa Allah'ı kendi keyfine konuşturamaz. Hadsiz derece haddinden tecavüz edip Allah'ın taklidini yapıp onun yerinde konuşmaz. “Allah'a iftira atandan daha zalim kimdir?” tehdidinden titrer.

- Ve ikinci olarak, bir insan kendi başına böyle yapması ve muvafak olması hiçbir cihetle mümkün değildir. Belki yüz derece imkânsızdır.

- Çünkü birbirine yakın kimseler birbirini taklit edebilirler. Bir cinsten olanlar birbirinin şekline girebilirler. Mertebeye birbirine yakın zatlar birbirinin makamlarını taklit edebilirler. Geçici olarak insanları aldatırlar fakat daimi aldatamazlar. Çünkü dikkat ehli nazarında eninde-sonunda tavırları ve hâlleri içindeki yapmacık hareketleri ve zoraki davranışları sahtekârlığını gösterecek, hilesi devam etmeyecek.

- Eğer sahtekârlıkla taklide çalışan, ötekinden gayet uzaksa; mesela basit bir adam İbn-i Sina gibi bir dâhiyi ilimde taklit etmek istese ve bir çoban bir padişahın vaziyetini takınsa elbette hiç kimseyi aldatamayacak. Belki kendisi maskara olacak. Her bir hâli bağırarak ki: “Bu sahtekârdır.”

- İşte hâşâ, yüz bin defa hâşâ! Kur'an beşer kelâmı farz edildiği vakit, nasıl bir yıldız böceği bin sene hakiki bir yıldız olarak gözlem ehline görünsün.

- Hem bir sinek bir sene tavus şeklini kendini seyredenlere göstersiz.

- Hem sahtekâr, adi bir asker; namılı, ali bir generalin tavrını takınsın, makamında otursun, çok zaman öyle kalsın, hilesini hissettirmesin.

- Hem iftiracı, itikatsız bir adam; ömründe daima en sadık, en emin, en güvenilir bir kimsenin vaziyetini inceden inceye araştıran gözlerle karşı telaşsız göstersiz, dâhilerin nazarında yapmacık hareketlerini saklansın.

- Bu yüz derece imkânsızdır, buna hiçbir akıl sahibi mümkün diyemez.

- Aynen öyle de Kur'an insan sözü farz edildiği zaman lazım gelir ki İslam âleminin semasında pek parlak ve daima hakikat nurlarını yayan bir hakikat yıldızı, belki bir kemalat güneşi kabul edilen Kur'an-ı Kerim'in mahiyeti hâşâ bir yıldız böceği hükmünde bir beşerin hurafeli bir düzmesi olsun ve en yakınında olanlar ve dikkatle ona bakanlar farkında bulunmasın ve onu daima yüksek ve hakikatlerin madeni bir yıldız bilsin.

- Bu ise yüz derece imkânsız olmakla beraber sen ey şeytan, yüz derece şeytanlıkta ileri gitsen buna imkân verdiremezsin, bozulmamış hiçbir akli kandıramazsın! Yalnız manen pek uzaktan baktırmakla aldatıyorsun. Yıldızı yıldız böceği gibi böyle küçük gösteriyorsun.

Şeytan döndü, dedi:

- Nasıl kandıramam? Birçok insanlara ve insanın en meşhur akıllılarına Kur'an'ı ve Muhammed'i inkâr ettirdim.

Cevaben dedim ki:

- **Evvela** gayet uzak mesafeden bakılsa en büyük şey en küçük şey gibi görünebilir.

- Bir yıldız bir mum kadardır denilebilir. İşte sen de Kur'an'a uzaktan baktırmakla insanları aldatıyorsun, o büyük yıldızı bir mum gibi gösteriyorsun.

- **İkinci olarak:** Hem kasti olmayan ve üstünkörü bir nazarla bakılsa gayet imkânsız bir şey mümkün görünebilir.

- Mesela bir zaman ihtiyar bir adam Ramazan hillini görmek için semaya bakmış. Gözüne bir beyaz kıl inmiş. O kılı Ay zannetmiş. Ay'ı gördüm demiş. İşte mümkün değildir ki o beyaz kıl hilal olsun. Fakat kasten ve bizzat Ay'a baktığı ve Ay'ı görmek istediği ve o saç ikinci derecede ve dolayısıyla görüldüğü için imkânsızı mümkün telakki etmiş, beyaz kıla Ay demiş.

- Aynen bunun gibi, sen de Kur'an'a kasti olmayan bir nazarla baktırıyorsun. Üstün körü inceletiyorsun. Bir kılı göze örtüp gözün dağı görmesine mâni oluyorsun.

- **Üçüncü olarak:** Hem kabul etmemek başkadır inkâr etmek başkadır. Kabul etmemek bir lakaytlıktır, bir göz kapamaktır ve cahilce bir hükümsüzlüktür. Bu surette çok imkânsız şeyler onun içinde gizlenebilir. Onun aklı onlarla uğraşmaz.

- Amma inkâr ise o kabul etmemek değil, belki o kabul-ü âdemdir yani yok olduğunu kabul etmektir. Bu bir hükümdür. Onun aklı hareket etmeye mecburdur. O hâlde senin gibi bir şeytan onun aklını elinden alır. Sonra inkârı ona yutturur.

- Hem ey şeytan! Batılı hak ve imkânsızlığı mümkün gösteren gaflet ve dalalet ve safsata ve inat ve mugalata ve kendini büyük görüp hakkı kabul etmeme ve aldatma ve görenek gibi şeytani hilelerle çok imkansızlıkları netice veren inkâr ve küfrü o bedbaht insan suretindeki hayvanlara yutturmuşsun.

- Hem Kur'an öyle bir kitaptır ki:

- Kuvvetli kanunları ve esaslı düsturlarıyla ruha işleyen emirleri ile Ümmet-i Muhammed'e iki cihanı fethedecek bir intizam vermiştir.

- Kendisine tabi olanların akıllarını talim ve kalplerini terbiye etmiş ve ruhlarına hakim olmuştur.

- Bununla da kalmamış vicdanlarını temizleyip tüm aza ve duyguları hak vazifelerde çalıştırmıştır.

- İnsaniyet âleminin semasında yıldızlar gibi parlayan âlimlere, sıdıklara, kutuplara ve hakiki insanlara rehberlik etmiş.

- Her vakit hakkı, doğruluğu, emaneti ve emniyeti insanlığa ders vermiş.

- İmanın hakikatleriyle, İslam'ın düsturlarıyla iki cihanın saadetini temin etmiştir.

- Ve daha saymakla bitiremeyeceğimiz icraatlar ile kendini âleme kabul ettirmiştir.

- Şimdi böyle yüksek meziyetlere sahip bir kitabı hâşâ, yüz bin defa hâşâ kıymetsiz ve asılsız bir düzmece farz etmek şeytanları dahi utandırarak ve titretecek çirkin bir küfür saçmalığıdır.

- Hem o kitabı bizlere getiren peygamber öyle bir peygamberdir ki:

- Hayatının sonuna kadar ciddi hareketleriyle Allah'ın kanunlarını Ademoğullarına ders vermiştir.

- Samimi filleriyle hakikatin düsturlarını tüm beşeriyete öğretmiş.

- Halis ve makul sözleriyle istikameti ve ebedî saadetin yollarını göstermiş.

- Dost ve düşmanların tasdikiyle en küçük bir hileye işaret eden hâline rastlanmamış ve emin bir zat olduğu bizzat düşmanları tarafından kabul edilmiş.

- Hayatının her bir safhası şahittir ki Allah'ın azabından çok korkmuş.

- Herkesten çok Allah'ı bilmiş ve bildirmiş, sevmiş ve sevdirmiştir.

- İnsanlık âleminin beşte birisine, yeryüzünün yarısına 1400 sene haşmetle kumandanlık etmiş ve halen de etmektedir.

- Şimdi Kur'an'a beşer kelamı demek, insanlık âleminin bir defa gördüğü ve bir daha da göremeyeceği tüm kâinatın iftihar kaynağı olan bir zatı yani Hz. Muhammed (s.a.v.)'i hâşâ, yüz bin defa hâşâ sahtekâr, itikatsız, Allah'tan korkmaz ve Allah'ı bilmez ve insaniyetin en adi mertebesinde kabul etmek demektir ki bu küfrün ve sapıklığın en karanlık ve en çirkin bir suretidir.

- İşte ey şeytan ve ey şeytanın talebeleri!

- Kur'an ya Arş-ı Âzam'dan ve İsm-i Âzam'dan gelmiş bir Kem lamullah'tır veyahut -hâşâ, sümme hâşâ, yüz bin kere hâşâ- sahtekâr Allah'tan korkmaz ve Allah'ı bilmez, itikatsız bir beşerin düzmesidir!

- Bu ise ey şeytan, geçmiş delillere karşı bunu sen diyemedin ve diyemezsin ve diyemeyeceksin! Öyle ise mecburiyetle ve şüphesiz Kur'an kâinatı yaratan Allah'ın kalamıdır. Çünkü ortası yoktur ve imkânsızdır ve olamaz. Bunu kat'î bir surette ispat ettik, sen de gördün ve dinledin.

- Hem Muhammed (s.a.v.) ya Rasulullah'tır ve bütün rasullerin en mükemmeli ve bütün mahlukatın en üstünüdür. Bu kabul edilmediği takdirde hâşâ, yüz bin defa hâşâ Allah'a iftira ettiği ve Allah'ı bilmediği ve azabına inanmadığı için itikatsız, aşağıların aşağısına sukut etmiş bir beşer farz etmek lazım gelir.

- Bu ise ey İblis, ne sen ve ne de güvendiğin Avrupa filozofları ve Asya münafıkları bunu diyemezsiniz ve diyememişsiniz ve diyemeyeceksiniz ve dememişsiniz ve demeyeceksiniz! Çünkü bu şıkkı dinleyecek ve kabul edecek dünyada yoktur. Onun içindir ki güvendiğin o filozofların en fesatçıları ve o münafıkların en vicdansızları dahi diyorlar ki:

“Muhammed çok akıllı idi ve çok güzel ahlâklı idi.”

- Madem şu mesele iki şıkka münhasırdır ve madem ikinci şık imkânsızdır ve hiçbir kimse buna sahip çıkmıyor ve madem kat'î delillerle ispat ettik ki ortası yoktur. O hâlde elbette Hz. Muhammed (s.a.v.) Rasulullah'tır ve bütün rasullerin en mükemmelidir ve bütün mahlukatın en faziletlisidir.

- İşte ey şeytan, şimdi bir sözün daha varsa söyle!

Şeytan der:

- Bunlara karşı gelemem, müdafaa edemem. Fakat çok ahmaklar var, beni dinliyorlar ve insan suretinde çok şeytanlar var, bana yardım ediyorlar ve filozoflardan çok fıravunlar var, benliklerini okşayan meseleleri benden ders alıyorlar.

- Senin bu gibi sözlerinin yayılmasına set çekerler. Bunun için sana silahımı teslim etmem!